

Maa-aineslupa, Aimo Snällström, 531-418-2-93 Takamalmi

TekVal 19.02.2026 § 21
179/11.01.00.04/2024

Valmistelija

Vs. ympäristötarkastaja Nora Albrecht, p. 044 701 3336

Aimo Snällström hakee Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta maa-aineslain (555/1981) mukaista lupaa soran ja hiekan sekä siltin ja saveen ottamiseen kiinteistöltä 531-418-2-93. Hakemuksen mukaan kiinteistöiltä on tarkoitus ottaa 5 vuoden aikana yhteensä 2 500 k-m³ soraa ja hiekkaa sekä 1 500 k-m³ silttiä ja savea. Aineksia otetaan arviolta 800 k-m³/a.

Päätöksen peruste

Toiminta on maa-ainesluvanvaraista maa-aineslain 4.1 §:n perusteella. Maa-aineslain 7.1 §:n perustella maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Nakkilan kunnan hallintosäännön mukaan tekninen valiokunta toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

LUVAN HAKIJA

Aimo Snällström (y-tunnus 2246637-0)
Pitkärannantie 186
28400 Ulvila

TOIMINTA-ALUEEN SIJAINTI JA OMISTAJATIEDOT

Lupahakemus koskee maa-aineksen ottamista Nakkilan kunnan Anolan kylän tilalta Takamalmi (531-418-2-93). Hakija omistaa kyseisen kiinteistön.

ASIAN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 20.8.2024, jolloin se on toimitettu Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluun. Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt täydennystä hakemukseen 4.10.2024. Täydennys hakemukseen on toimitettu 28.10.2024 ja vastine lausuntoihin sekä täydennys 17.3.2025.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Ympäristöministeriön vahvistamassa Satakunnan maakuntakaavassa hakemuksen tarkoittamaa aluetta koskee pohjavesialueen (pv) merkintä. Pohjavesialuetta koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon pohjaveden laadun ja muodostumisen turvaaminen. Lisäksi hakemuksen mukaisen ottoalueen läheisyydessä on

Satakunnan maakuntakaavassa osoitettu maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokas harjualue ge1 (Anola, ge1-498). Suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat maa-ainekslain tarkoittamat maisema- ja luonnonarvot sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 tai 2 ei ole varauksia hakemuksen kohteena olevalla alueella.

Alueella on voimassa osayleiskaava (osayleiskaavan tarkistus 11.5.2015), jossa alue on määritelty maa-ainesten ottoalueeksi (EO). Kaavamääräyksen mukaan alueella noudatetaan maa-ainesten oton yleissuunnitelmaa. Alueen käytön loppuessa tulee huolehtia alueen maisemoinnista ja suunnitella alueen tulevat käyttötarpeet. Viikkala-Pirilän ja Haistila-Ravanin pohjavesialueille sijoittuvilla maa-ainesten ottoalueilla ottamistoiminta liittyy alueen maisemointiin ja kunnostustarpeeseen.

Alue sijoittuu yleiskaavassa pv2 rajauksella merkityn alueen sisälle. Kaavamääräyksen mukaan alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojelemiseen. Pohjavesialueella rakentamista ja muuta maankäyttöä rajoittavat ympäristönsuojelunlain mukainen pohjaveden pilaamiskielto ja vesilain mukainen pohjavesiesiintymän laadun, määrän ja käyttökelpoisuuden heikentämistä koskeva vesitaloushankkeen yleinen luvanvaraisuus. Öljysäiliöt on sijoitettava rakennusten sisätiloihin tai katettuun suoja-altaaseen, jonka tilavuus vastaa vähintään varastoitavan öljyn enimmäismäärää. Rakentaminen, ojitukset ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen. Jätevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Maa-ainesten ottoa ei saa ulottaa neljää metriä lähemmäs pohjaveden pintaa. Vanhoilla ottamisalueilla tulee maisemointi hoitaa siten, että pohjaveden laatu pysyy hyvänä.

OTTAMISALUE JA SEN YMPÄRISTÖ

Ottamisalue sijaitsee Nakkilan kunnan Anolan kylässä Suosmeri-Vuoltee-maantien (MT2440) koillispuolella lähellä Nakkilan ja Ulvilan kuntarajaa. Suunnitelma-alueelle kuljetaan Suosmeri-Vuoltee-maantieltä kääntyvän liittymän kautta.

Ottamisalueella on ollut maa-ainesten ottoa 1990-luvulta asti ja sen ympäristössä on myös muita maa-ainesten ottamispaikkoja. Edellinen ottolupa ottamisalueella on päättynyt 31.12.2023. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 70 m etäisyydellä ottamisalueesta ja seuraava noin 110 m etäisyydellä. Alueen maaperä on pääasiassa hienoa hiekkaa, ja maakerrostuman pintaosassa on myös silttiä. Suunnitelma-alueen ympäristö on metsä- ja peltovaltaista aluetta.

Alueella on tapahtunut voimakasta maa-ainesten ottotoimintaa vuosikymmenien ajan.

Kyseisellä tilalla on maa-aineksen otto jo miltei kokonaan toteutettu aiempien maa-ainekslupien mukaisesti. Törmäpääskyjä ei, eikä

muutakaan suojeltavia eläinlajeja ole kyseisellä tilalla havaittu. Törmäpääskyt pesivät vain tuoreissa, lähes pystysuorissa, hiekanottoluiskissa, joita tällä tilalla ei enää ole. Alueen aikaisemmasta ottotoiminnasta on kulunut yli 20 vuotta.

Pohjavesi

Suunnitelma-alue sijaitsee Haistila-Ravanin 1-luokan pohjavesialueella, jossa sijaitsevat Anolan, Ravanin ja Haistilan vedenottamot. Vedenottamoilla on yhteensä yhdeksän pohjavesikaivoa. Lähin vedenottamo sijaitsee noin 750 metrin etäisyydellä ottamisalueesta. Lähialueella ei ole tiedossa olevia talousvesikaivoja.

Pohjaveden pinnan havainnot on tehty Haistila-Ravanin pohjavesialueen pohjaveden havaintoputkesta Hp 9, joka sijaitsee MT 2440 varressa lähellä Takamalmi-tilan liittymää noin 300 m:n päässä ottopaikasta. Havaintoputkessa nro 9 pohjaveden korkeustaso on vaihdellut välillä + 1,95...+3,25 (N 2000) ajanjaksolla 3/2018 - 2/2024. Pohjaveden virtaussuunta on kaakosta luoteeseen. Ottoalue sisältyy kokonaan pohjavesialueen rajojen sisälle ja ottoalueen kapeampi lounaisosa sijoittuu pohjaveden muodostumisalueelle. Hakemuksen täydennyksessä on toimitettu karttaliite muodostumisalueesta.

MAA-AINEKSEN OTTAMISTOIMINTA

Nykyhetki

Alueella on edellisen kerran ollut maa-aineksen ottotoimintaa vuosina 2004-2024 siten, että lupien yhteenlaskettu kokonaisottomäärä on ollut 30 000 k-m³. Maa-ainesta on otettu vanhojen lupien mukaisesti 26 000 k-m³. Nyt haettavalla luvalla pyritään ottamaan loput 4000 k-m³. Ottamisalueen pinta-ala on 1,9 ha, josta ottotoiminnan piiriin kuuluu 1,7 ha. Enimmäisottomisyvyys on +12 m. Reunoilla maanpinta on korkeustasolla +19,5...+20. Pohjatutkimuksia ei ole suoritettu. Mutta jo tehdyn oton ja kaivuluiskien perusteella voidaan todeta, että maaperä on hiekkaa ja silttiä. Nykytilanne on esitetty hakemuksen liitteenä olevissa piirustuksissa GEO103 2B ja GEO103 3B.

Maa-aineksen ottaminen

Ottamisessa noudatetaan maa-aineksen ottamisen yleissuunnitelmaa 6.1 määriteltyjä periaatteita. Yleissuunnitelman mukaisesti pohjavedenpinnan yläpuolelle jätetään vähintään 5 metrin suojakerros ja ottaminen tapahtuu yleissuunnitelman mukaisessa järjestyksessä osa-alueen kuuluessa koko laajaan alueen ensimmäiseen vaiheeseen. Ottamisalueen luoteisreuna noudattaa pääpiirteittäin yleissuunnitelman mukaista rajausta ja vaatimukset luiskakaltevuuksista täytetään. Ottamisalue tulee liittymään tilan Etumalmi (294) ottamisalueeseen). Suunnitelman mukaiselta alueelta on tarkoitus kaivaa yhteensä noin 4000 k-m³ viiden vuoden kuluessa.

Ottamisalueella ei varastoida ympäristön kannalta vaarallisia aineita, kuten poltto- ja voiteluaineita, joten niiden valuminen maaperään näin estetään. Alueella noudatetaan kaikkia pohjavesialueen varomääräyksiä. Pohjaveden ja alimman kaivutason väliin jää lopuksi vähintään viiden metrin vahvuinen suojamaakerros.

Kuormaukseen käytetään pyöräkuormaajaa ja hiekka kuljetetaan alueelta pois kuorma-autoilla. Kasettirekkoja ei kuljetuksessa voi käyttää johtuen kuopan nousuyhteyden jyrkähköstä kaltevuudesta. Pyöräkuormaajan tankkaus tapahtuu ylätasolla sinne kertaluonteisesti autolla tuodusta pienestä tankkaussäiliöstä.

Kaivannaisjäte

Maa-ainelupahakemuksen täydennyksen yhteydessä on toimitettu kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma. Suunnitelmassa on arvioitu kaivannaisjätteen määrien olevan seuraavat:

Pintamaa 2 500 m³-ktr, kannot ja hakkuutähteet 200 m³-ktr ja pysyvää maa-ainesta 200 m³-ktr, yhteensä 2 900 m³-ktr. Pintamaa ja pysyvä maa-aines käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin. Kannot ja hakkuutähteet kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi.

Maisemointi ja jälkihoito

Tilan laidoille jätetään noin 5 metrin levyiset suojavyöhykkeet. Jäävien luiskien kaltevuus on 1:3. Luiskaus suoritetaan kaivun edistymisen mukaan. Ottoalueen pintamaita sekä alueen ylijäämämassoja on varastoitu alueelle ja levitetään ottotoiminnan päätyttyä tasaiseksi kerrokseksi ottoalueelle. Ottotoiminnan jälkeen alue siistitään raivausjätteistä, mahdolliset läjitykset tasataan ja alueelle istutetaan männynmetsätaimia 2 500 kpl/ha. Ottotoiminnan jälkeen alue palautuu metsätalouskäyttöön.

Luiskien muotoilun, maisemoinnin ja metsittämisen ansiosta kaivun vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää ottamisen jälkeen vähäiseksi ja osaltaan myös edesauttavat pohjaveden suojelutavoitteita alueella. Ottamisalueen läheisyydessä ei ole asutusta.

Ottoalueen maisemointi- ja puuston istuttamis- yms. jälkihoitoon kuuluviksi kustannuksiksi arvioidaan 10 000 €.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on tiedottanut hakemuksen vireille tulosta kuuluttamalla sen Nakkilan kunnan internetsivuilla 14.11. – 23.12.2024. Hakemuksesta on erikseen tiedotettu naapurikiinteistöjen omistajia.

Tarkastukset

Nakkilan ympäristönsuojelu on käynyt katselmoimassa aluetta elokuussa 2025 naapurikiinteistöllä toteutetun aloitustarkastuksen yhteydessä.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Varsinais-Suomen ELY-keskukselta (nyk. Lupa- ja valvontavirasto), Satakunnan museolta, Satakuntaliitolta sekä Nakkilan kunnan terveydensuojeluviranomaiselta.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen (nyk. Lupa- ja valvontavirasto) lausunto:

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue katsoo, että luvan myöntämiselle ei ole estettä vesien-, luonnon- ja maisemansuojelun kannalta. Maa-ainesten ottaminen pohjavesialueella aiheuttaa kuitenkin riskin pohjaveden laadulle ja määrälle, mikä on huomioitava lupaharkinnan ja ottamistoiminnan toteutuksen yhteydessä. Ottamistoiminnan vaikutuksia pohjaveteen on tarkkailtava.

Lupahakemus on joiltain osin puutteellinen ja sitä tulee täydentää ennen lupakäsittelyn jatkamista. Lupahakemukseen tulee lisätä tiedot pohjavesialueelle sijoittumisesta sekä kuvaus pohjavesialueesta.

Lisäksi lupaharkinnan yhteydessä tulee huomioida ainakin seuraavaa:

Pohjaveden suojelu

Luvan saajan tulee tarkkailla ottamisalueen pohjaveden korkeutta ja laatua. Tarkkailua varten ottamisalueelle tai sen välittömään läheisyyteen tulee asentaa tarkkailuun soveltuva pohjaveden havaintoputki ennen ottamistoiminnan jatkamista. Hakemuksessa mainittu pohjaveden havaintoputki hp 9 ei sovellu hakemuksen mukaisen toiminnan tarkkailuun.

Asennettavasta havaintoputkesta on mitattava pohjaveden pinnan taso ennen ottamistoiminnan jatkamista, jotta voidaan varmistaa alueen pohjaveden pinnankorkeus ja määrittellä alin ottamistaso. Ottamistoiminnan aikana pohjaveden pinnantasoa on mitattava kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Tarkkailun avulla on varmistuttava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Alinta ottotaso on nostettava, mikäli tarkkailun tulokset sitä vaativat.

Pohjaveden laatu alueella tulee määrittää kerran vuodessa. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli -bakteerit.

Näytteenotossa tulee käyttää sertifioitua ulkopuolista näytteenottajaa. Seurantaraportti vesientarkkailutuloksista on toimitettava Nakkilan kunnan valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) vuosittain sekä sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään.

Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa.

Ensimmäisellä kerralla tarkkailutuloksien mukaan tulee toimittaa tarkkailtavan pohjavesiputken putkikortti, josta näkyy koordinaattien lisäksi myös putken siivilän pituus ja asennuspäivä.

Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä kunnan valvontaviranomaiseen ja ELY-keskukseen toimintaohjeita varten.

Toiminnan yhteydessä on varmistuttava siitä, ettei edes vahinkotilanteessa maaperään tai pohjaveteen pääse haitallisia aineita. Ottamisalueella ei tule säilyttää öljytuotteita eikä huoltaa tai tankata koneita tai säilyttää koneita tai laitteita ilman asianmukaisia suojausrakenteita. Mahdollisista öljyvahingoista on ilmoitettava välittömästi viranomaisille.

Alueen maisemointi

Koko ottamisalueen tulee olla maisemoitu lupakauden aikana. Maa-ainesasetuksen mukaisesti luvan haltijan tulee toteuttaa kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet luvan voimassaolon aikana, jollei niiden suorittamiselle erikseen anneta muuta määräaika.

Ottamisalueen yhdistäminen viereisiin ottamisalueisiin on mahdollista vain, jos naapurikiinteistöillä on voimassa olevat maa-ainesluvat. Hakemuksen mukaan ottamisalue on suunniteltu yhdistettäväksi vain kiinteistön Etumalmi ottamisalueeseen. Jos ottamisalue kuitenkin suunnitellaan yhdistettäväksi myös muihin naapurikiinteistöillä sijaitseviin ottamisalueisiin, tulee ottamissuunnitelma ja sen liitteenä esitetyt kartat päivittää.

Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia.

Vieraslajien torjunnasta on huolehdittava. Toiminnanharjoittajalla tulee huolehtia, ettei ottamisalueelle leviä toiminnan seurauksena haitallisia vieraslajeja. Tarvittaessa vieraslajien torjuntatoimenpiteet tulee tehdä mekaanisesti, torjunnassa ei tule käyttää torjunta-aineita. Lisäksi ELY-keskus suosittelee, että maisemoinnissa pyritään huomioimaan luonnon monimuotoisuus esim. kasvivalintojen suhteen sekä suunnitteleamalla tai toteuttamalla alueelle mahdollisuuksien erilaisia elinympäristöjä, kuten paahderinteitä.

Lupapäätöksestä ilmoittaminen

Lupapäätöksestä on viivytyksettä ilmoitettava MAL 19 §:n edellyttämällä tavalla. Ilmoitukseen on liitettävä kaikki ne päätökseen liittyvät asiakirjat (myös täydennetyt), jota MAL 20 §:n mukaisen muutoksenhakumahdollisuuden mahdollinen käyttö asiassa edellyttää.

Lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskus pyytää lupaviranomaista lähettämään ottamislupaa koskevat tiedot sähköisellä lupapäätöslomakkeella, joka löytyy osoitteesta:
https://anon.ahtp.fi/_layouts/15/FormServer.aspx?OpenIn=Browser&XsnLocation=/Lomakkeet/Maa_aines_lupailmoitus.xsn&Source=https://anon.ahtp.fi. Ainakin ottamissuunnitelman nykytilanteen ja lopputilanteen kartat suositellaan skannattaviksi lomakkeen liitetiedostoksi. Lomakkeen huolellinen täyttäminen on tärkeää, koska sähköisen tiedonsiirron kautta valtakunnallista maa-ainesluparekisteriä hyödynnetään mm. paikkatietoaineistoissa (koordinaattitiedot), maa-aineslupan haltijoiden vuosittaisten ilmoituspyyntöjen lähettämisessä sekä myös kuntien lupa- ja valvontaviranomaisen apuvälineenä.

Satakuntaliiton lausunto:

Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pyytää Satakuntaliiton lausuntoa Aimo Snällströmin maa-aineslupahakemuksesta koskien soran ja hiekan sekä siltin ja saven ottamista.

Toiminta sijoittuu kiinteistölle 531–418–2–93 (Takamalmi). Ottoalueen koko on 1,7 ha ja kokonaisottomäärä noin 4000 k- m³. Alueella on voimassa oleva maa-aineslupa, joka päättyy vuoden 2024 lopussa. Uutta lupaa haetaan 5 vuodeksi. Toiminta sijoittuu Haistila-Ravanin 1-luokan pohjavesialueelle. Ottoalueen läheisyydessä on Satakunnan maakuntakaavassa osoitetut varaus (ge-1).

Kaavoitustilanne

Ympäristöministeriö on vahvistanut 30.11.2011 Satakunnan maakuntakaavan (N:o YM1/5222/2010). Satakunnan maakuntakaava on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätöksellä 13.3.2013. Ympäristöministeriön vahvistamassa Satakunnan maakuntakaavassa hakemuksen tarkoittamaa aluetta koskee pohjavesialueen (pv) merkintä. Pohjavesialuetta koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon pohjaveden laadun ja muodostumisen turvaaminen.

Hakemuksen mukaisen ottoalueen eteläpuolelle sijoittuu Satakunnan maakuntakaavassa osoitettu maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokas harjualue ge1 (Anola, ge1-498). Suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat maa-aineslain tarkoittamat maisema- ja luonnonarvot sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1 (YM 2014, KHO 2016) ei ole varauksia hakemuksen kohteena olevalla alueella.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 17.5.2019 ja se on saanut lainvoiman 1.7.2019. Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 tultua voimaan kumoutuvat samalla Satakunnan maakuntakaavan vastaavat

merkinnät ja määräykset. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 ei ole varauksia hakemuksen kohteena olevalla alueella.

Ottamistoiminnan toteuttamisessa tulee riittävällä tavalla ottaa huomioon maakuntakaavassa osoitettu pohjavesialue (pv). Suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon pohjaveden laadun ja muodostumisen turvaaminen. Varsinais-Suomen ELY-keskus antanee omassa asiantuntijalausunnoissaan tarkemmat ohjeet pohjaveden suojeluun liittyvistä näkökohdista.

Satakunnan maakuntakaavoissa osoitetut varaukset mahdollistavat hakemuksen mukaisen ottamistoiminnan ja varastoinnin toteuttamisen alueella.

Satakuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että hakemuksen mukainen alue on ollut pitkään maa-ainesten ottamistoiminnan piirissä ja alueen maisemointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Lisäksi hakemusta koskeva aineisto on suurelta osin vanhentunutta ja suunnitelmat olisi ollut hyvä päivittää nykytilannetta vastaavaksi.

Satakunnan Museon lausunto:

Arkeologinen kulttuuriperintö

Maa-aineksen ottoalueen välittömästä läheisyydestä ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Maa-aineksen pitkään jatkuneen ottotoiminnan vuoksi hankealueella ei alkuperäistä maanpintaa enää ole jäljellä, eikä arkeologisia kohteitakaan näin ollen voi olla säilyneenä.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Maa-aineksen ottopaikka sijaitsee osayleiskaavan mukaisella maa-ainesten ottoalueella, jolle ei ole Satakunnan maakuntakaavassa osoitettu aluemarkintää. Maa-aineksen ottopaikan alue on maaseutumaista taajamaa, jossa on eri-ikäisiä rakennuksia, eikä alueella ole todettuja kulttuuriympäristöarvoja. Maa-aineksen ottopaikka jää lisäksi osittain puuston suojaan. Lyhimmillään alue sijaitsee kuitenkin noin runsaan 300 metrin päässä valtakunnallisesti merkittävältä maisema-alueelta, Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat, maakunnallisesti merkittävältä kulttuuriympäristöltä, Kokemäenjoen kulttuurimaisema, sekä valtakunnallisesti arvokkaalta maisema-alueelta, Kokemäenjokilaakson viljelymaisemat. Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 suunnittelumääräyksen mukaisesti tulee hakijan huolehtia maa-aineksen ottopaikan maisemoinnista niin, ettei siitä koidu maisemahäiriötä arvokkaille maisema- ja kulttuuriympäristöalueille. Erityistä huomiota tulee kiinnittää avoimien peltomaisemien suuntaan. Satakunnan Museolla ei ole toimialansa puitteissa muuta huomauttamista hankkeesta.

Terveysuojeluviranomaisen lausunto:

Terveysuojelulain (763/1994) mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja

yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Toimintaa tulee harjoittaa siten, etteivät toiminnasta aiheutuva melu-, päästöt ilmaan, maaperään tai vesiin aiheuta terveydensuojelulain tarkoittamaa haittaa lähialueen asukkaille tai pohjaveden laadulle. Pohjaveden laadulle riskin aiheuttavaa toimintaa ei tule sijoittaa pohjavesialueelle.

Maa-aineksen ottoalue sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä Haistila-Ravanin 1-luokan pohjavesialueella, jossa sijaitsevat Anolan, Ravanin ja Haistilan vedenottamot. Osa maa-aineksen ottoalueesta alueesta sijaitsee lisäksi pohjaveden muodostumisalueella. Vedenottamoilla on yhteensä yhdeksän pohjavesikaivoa, joista toimitetaan talousvettä Ulvilan vedenjakelualueelle lähes 13 000 vedenkäyttäjälle. Pohjavesialueen raakavesi on jo tällä hetkellä hyvin rauta- ja mangaanipitoista, joten pohjaveden laadulle aiheutuvia riskejä ei tule lisätä.

Muistutukset ja mielipiteet

Kuulutusaikana ei saapunut yhtään muistutusta tai mielipidettä.

Vastine

Toiminnanharjoittajalta pyydettiin vastine saapuneiden lausuntojen johdosta. Lisäksi hakijaa on pyydetty täydentämään hakemustaan lausuntojen mukaisesti.

Hakija esittää 11.3.2025 saapuneessa vastineessaan ja täydennyksessä seuraavaa:

Molemmissa lausunnoissa on kiinnitetty huomiota siihen, että alue sijaitsee Haistila-Ravanin 1-luokan pohjavesialueelle. Todellisuudessa vain alueen eteläinen kapeampi maa-alue kuuluu sisemmälle pohjaveden muodostumisalueelle, kuten em. hakemuksen täydennyksessäkin on jo esitetty. Kyseiselle kapeammalle alueelle ei olla enää tekemässä hiekanottoa vaan alueella tehdään vain alueen maisemointitoimenpiteitä.

Molemmissa lausunnoissa on lisäksi kiinnitetty huomiota pohjaveden suojelun tärkeyteen, joka tullaan jatkossakin, ilman muuta, ottamaan huomioon kaikessa hiekanottotoiminnassa, kuten on jo otettukin.

Molemmat lausunnonantajat eivät näe estettä luvan myöntämiselle, kunhan ympäristön- ja vesiensuojelun näkökohdat otetaan riittävän hyvin huomioon. Hakija on näin myös sitoutunut noudattamaan kaikkia annettavia vesien- ja ympäristönsuojelun lupaehtoja.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen vaatimus uuden pohjaveden tarkkailuputken asentamisesta alueelle tuntuu kuitenkin kohtuuttomalta vaatimukselta, kun otetaan huomioon seuraavat seikat:

1. Tilalta otettava hiekan määrä on todella pieni (4 000 km³), ja luvan melkein pääasiallinen tarkoitus onkin saada tehtyä loppuun tilan maisemointi.

2. Pohjavesialueella on vesilaitoksen laaja pohjavesien tarkkailukaivoverkosto, joista pohjaveden pintaa ja laatua tarkkaillaan viran puolesta jopa kuukausittain. Lähimmän tarkkailupiteen (Hp 09) sijaitessa vain 300 m:n päässä ottopaikasta. Tämän kyllä pitäisi riittää, koska siitä, yhdessä läheisten muiden kaivojen tiedoista, saadaan täysin riittävät tiedot alueen pohjavedestä.
3. Viereiselle koillisen puoleiselle rajanaapurialueelle on myös hakemus vireillä hiekanotosta maan omistavan Kuljetus Jokinen Oy toimesta. Alustavasti on heidän kanssaan sovittu, että mikäli he saavat maa-ainesluvan ko. alueelle on heidän asentamastaan pohjavesiputkesta otettavat pohjaveden tarkkailutiedot myös meidän käytettävissämme.
4. ELY-keskuksen lausunnossaan vaatiman pohjavesiputken asentaminen ja sen suojaaminen tuottaisi lisäksi merkittävää toiminnallista haittaa ahtaalla ottamisalueella.

Esittelijä

Johtava ympäristöinsinööri Mustonen Joni

Päätösehdotus

Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen päättää myöntää Aimo Snällströmille maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen kiinteistöllä Etumalmi (531-418-2-93). Luvan myöntämiselle ei ole maa-aineslain 3 §:ssä mainittuja esteitä. Lupa myönnetään viideksi (5) vuodeksi siten, että toimintaa harjoitetaan hakemuksen mukaisesti ja noudatetaan seuraavia määräyksiä:

Yleiset lupamääräykset

1. Hakemuksen mukaisia maa-aineksia saa ottaa luvan voimassaoloaikana ottamissuunnitelman osoittamalta 1,7 ha:n suuruiselta alueelta enintään 4000 k-m³. Kaivuuta ei saa ulottaa tason +8,50 m (N2000) alapuolelle. Kaivussa tulee keskittyä alueen maisemointiin.
2. Alimman ottotason ja ylimmän havaitun luonnollisen pohjavedenpinnan väliin on kaikissa olosuhteissa jätävä vähintään viiden (5) metrin paksuinen suojakerros.
3. Ottamisalue on merkittävä maastoon selvästi erottuvien merkein.
4. Ottamisalueelle on sijoitettava vähintään yksi korkeuskiintopiste, jotta ottamissyvyyttä voidaan ottamistoiminnan edetessä seurata.
5. Ottamisen aikana muodostuvat jyrkät rinteet tulee merkitä riittävän selvästi ja varustaa esim. maavallilla tai lippusiimalla.

Toiminta

6. Toiminta alueella on suunniteltava ja toteutettava siten, ettei siitä aiheudu pohjaveden, vesistön ja maaperän pilaantumista

tai sen vaaraa. Ottamisalueella ei tule säilyttää öljytuotteita eikä huoltaa tai tankata koneita tai säilyttää koneita tai laitteita. Lisäksi alueella käytettävät koneet ja laitteet tulee huoltaa säännöllisesti. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai laitteita.

7. Polttonestesäiliöiden vuotojenhallinta tulee järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. Kaksinkertainen suojausrakenne saavutetaan sijoittamalla kaksoisvaipparakenteinen säiliö katettuun suoja-altaaseen tai allastetun nestetiivin rakenteen päälle, jonka tilavuus on 110 % säiliön tilavuudesta.
8. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on laitosalueella oltava riittävä määrä imeytys- ja torjuntamateriaalia. Mikäli alueella tapahtuu öljy- tai muu vaarallisen aineen vahinko, on siitä ilmoitettava viipymättä pelastusviranomaiselle sekä ryhdyttävä välittömästi toimiin vahingon leviämisen ehkäisemiseksi.
9. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa. Pölyhaittojen estämiseksi ottamisaluetta ja ottamisalueen kuljetusreitit on tarvittaessa kasteltava. Pölyn sidonnassa ei saa käyttää suolausta tai muita kemikaaleja.
10. Alue on pidettävä siistinä ottamistoiminnan aikana ja sen jälkeen, eikä alueella saa säilyttää jätteitä tai romua.
11. Maa-ainesluvan haltijan on pidettävä kirjaa otetusta maa-aineksesta ja ilmoitettava vuosittain Lupa- ja valvontaviraston (ent. ELY-keskus) yllä-pitämään NOTTO-rekisteriin edellisen vuoden maa-aineksen laatu ja ottomäärä (k-m³) tammikuun 31. päivään mennessä. Ilmoituksen voi tehdä sähköisellä lomakkeella:
https://sahkoinenasiointi.ahelp.fi/fi/uusi/ely_extract_soil.
Asiointiavaimen saa kunnan ympäristönsuojeluviranhaltijalta. Luvan haltijan on pyydettäessä esitettävä kirjallinen selvitys vuotuisesta maa-aineksen ottotoiminnasta.

Toiminnan tarkkailu

12. Ottamisalueen pohjaveden korkeutta ja laatua tulee tarkkailla. Tarkkailua tulee suorittaa alueelle asennetusta havaintoputkesta seuraavasti:
 - Havaintoputkesta on mitattava pohjaveden pinnan taso kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Tarkkailun avulla on varmistuttava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään viiden metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Alinta ottotasoa on nostettava, mikäli tarkkailun tulokset sitä vaativat.
 - Pohjaveden laatu alueella tulee määrittää kerran vuodessa. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH,

happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli -bakteerit. Näytteenotossa tulee käyttää sertifioitua ulkopuolista näytteenottajaa.

Seurantaraaportti vesientarkkailutuloksista on toimitettava Nakkilan kunnan valvontaviranomaiselle, Lupa- ja valvontavirastolle (ent. ELY-keskus) (kirjaamo@lvv.fi) ja terveydensuojeluviranomaiselle (terveysvalvonta@pori.fi) vuosittain sekä sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa. Ensimmäisellä kerralla tarkkailutuloksien mukaan tulee toimittaa tarkkailtavan pohjavesiputken putkikortti, josta näkyy koordinaattien lisäksi myös putken siivilän pituus ja asennuspäivä.

Pohjaveden laatua tulee seurata toiminnanharjoittajan ehdotuksen mukaisesti kiinteistölle Lehtilä (531-418-2-106) Kuljetus Jokiset Oy:n toimesta 27.3.2025 asennetusta pohjavesiputkesta. Seurannasta tulee tehdä kirjallinen sopimus Kuljetus Jokiset Oy:n kanssa. Sopimus tulee esittää Nakkilan kunnan ympäristönsuojelulle ennen ottotoiminnan aloittamista.

Alueen maisemointi

13. Ottamistoiminta tulee suunnitella siten, että alueen maisemointia voidaan tehdä toiminnan edetessä. Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia. Toiminnanharjoittajan tulee myös huolehtia, ettei ottamisalueelle leviä toiminnan seurauksena haitallisia vieraslajeja. Tarvittaessa vieraslajien torjuntatoimenpiteet tulee tehdä mekaanisesti, torjunnassa ei tule käyttää torjunta-aineita.

Maisemoinnissa tulee pyrkiä huomioimaan luonnon monimuotoisuus esim. kasvivalintojen suhteen sekä suunnitteleamalla tai toteuttamalla alueelle erilaisia elinympäristöjä, kuten paahderinteitä.

14. Alueen maisemoinnissa tulee ottaa huomioon ottamisalueen sijainti Satakunnan maakuntakaavassa osoitetun harjualueen ge1 (Anola, ge1-498) läheisyydessä. Alueen maisemointi tulee toteuttaa siten, että ottamisalue sopeutuu maisemoinnin jälkeen aluetta ympäröivään maastoon.

Aloitus- ja lopputarkastus

15. Maa-ainesten ottamisluvan saamisen jälkeen ottamistoiminta voidaan aloittaa aloitustarkastuksen jälkeen. Tarkastuksen ajankohdasta on sovittava valvontaviranomaisen kanssa (Nakkilan ympäristönsuojeluviranomainen).

Aloitustarkastuksessa tarkastetaan, että ottamisalue on asianmukaisesti merkitty ja alueelle on sijoitettu korkeuskiintopiste.

16. Luvan haltijan on pyydettävä Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta lopputarkastusta, kun ottamistoiminta on loppunut, tai kun luvan voimassaoloaika on päättynyt.

Luvan siirtäminen tai konkurssi

17. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Luvan haltijan tulee ilmoittaa myös konkurssista ja konkurssipesän tulee ilmoittaa mahdollisesta toiminnan jatkamisesta. Ellei ilmoitusta toiminnan jatkamisesta tai luvan siirtoa toiselle haltijalle ole tehty 6 kk:n kuluessa konkurssin alkamisesta, lupa raukeaa ja viranomaisen voi teettää tarpeelliseksi katsomansa jälkihoitotyöt käyttämällä vakuutta.

RATKAISUN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Hakija on esittänyt asianmukaisen hakemuksen ja ottamissuunnitelman. Ottamissuunnitelmasta ei ennalta arvioiden aiheudu MAL 3 §:n tarkoittamaa kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista eikä sellaisia huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muuten vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jotka rajoittaisivat maa-ainesten ottamista alueelta, kun otetaan huomioon luvassa annetut määräykset. Koska ottaminen ja sen järjestelyt eivät ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa, on lupa MAL 6§:n mukaan myönnettävä.

Ympäristönsuojeluviranomainen on huomionnut lausunnoissa esiin tuodut seikat määräysten ja ratkaisun perusteluiden mukaisella tavalla.

Maa-aineslain 11 §:n mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, mikäli sanotut seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon MAL 11 §.

Määräys 1. Määräys on ottamissuunnitelman mukainen.

Määräys 2. Alimman ottamistason ja pohjaveden pinnan väliin tulee jäädä viiden metrin suojakerros pohjaveden laadun turvaamiseksi.

Määräys 3 ja 4. Kaivualueen merkitseminen maastoon ja korkeuskiintopisteen sijoittaminen alueelle ovat välttämättömiä asioita valvonnan kannalta. Kaivualueella suoritetaan vuosittain valvontaa, jossa seurataan ottamissyvyyttä sekä kaivun etenemistä.

Määräys 5. Jyrkkien rinteiden merkinnällä varmistetaan, ettei niistä aiheudu vaaraa maastossa kulkeville.

Määräykset 6–9. Määräykset on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Polttonesteiden varastointi ja käsittely maa-ainesten ottoalueilla aiheuttavat merkittävän riskin pohjaveden laadulle. Näin ollen kaksinkertaisen suojauksen periaate on tarkoituksenmukainen riskienhallintakeino pohjavesialueella. Tiedonkulku viranomaiselle tulee varmistaa tilanteessa, jossa toiminnasta on aiheutunut tai saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa. Näin varmistetaan asianmukaiset jatkotoimet ja lisävahinkojen ehkäisy.

Määräys 9. Määräys on annettu mahdollisten pölyhaittojen ehkäisemiseksi ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Määräys 10. Määräys on annettu roskaantumisen ehkäisemiseksi. Toimintaa on harjoitettava siten, ettei se aiheuta ympäristön roskaantumista, pilaantumista tai sen vaaraa.

Määräys 11. Määräys on maa-aineslain 23 a §:n ja VNa maa-ainesten ottamisesta 9 §:n mukainen.

Määräys 12. Pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailu ovat edellytyksiä maa-ainesten ottamistoiminnan jatkumiselle.

Määräys 13. Määräys on MAL 11 §:n mukainen. Maa-aineslain 11 §:n mukaan maa-ainesluvassa on annettava määräykset alueen suojaamisesta ja siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen sekä puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista ottamisen aikana ja sen jälkeen.

Määräys 14. Määräyksellä varmistetaan, että jälkihoitotoimenpiteet suoritetaan Satakuntaliiton lausunnon mukaisesti.

Määräys 15. ja 16. Määräys on tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi. Aloitus- ja lopputarkastus ovat osa valvontaa.

Määräys 17. Haltijanvaihdoksesta tai konkurssista tulee ilmoittaa välittömästi viranomaiselle, koska viranomaisen on hyväksyttävä vaihdos. Konkurssitapauksessa viranomaisen tulee arvioida ottamisalueen lopettamisen edellyttämät jälkihoitotyöt, mikäli haltijanvaihdosta ei tehdä eikä konkurssipesä jatka ottamista.

Vakuus

Ennen ottamisen aloittamista hakijan on annettava Nakkilan kunnalle MAL 12§:n mukainen 5 000 €:n vakuus jälki- ja kunnostustöiden suorittamisesta. Vakuus palautetaan hakijalle, kun Nakkilan kunnan

ympäristönsuojeluviranomainen on hyväksynyt jälkihoitotoimenpiteet tehdyiksi lopputarkastuksessa.

Määrätyn vakuuden perustelut

Maa-aineslain 12 §:n mukaan lupaviranomainen voi määrätä, että ennen aineiden ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus 11 §:n mukaisten määrättyjen toimenpiteiden suorittamiseksi. Vakuuden määrää arvioidessa on huomioitu toiminta, luvan kesto, kaivualueen ottomäärä ja pinta-ala sekä syvyys, mahdolliset jälkihoitotyöt ja muut siihen vaikuttavat seikat. Hakijan ehdottamasta vakuudesta (2 500 €) poikkeava korotettu vakuus perustuu hakijan tekemään arvioon kiinteistön jälkihoidon kustannuksista (10 000 €).

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa 19.2.2031 saakka. Luvan haltijan tulee toteuttaa kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet luvan voimassaolon aikana.

Sovelletut säännökset

Maa-aineslaki (555/1981)
VNa maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
VNa kaivannaisjätteistä (190/2013)
Jätelaki (646/2011)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen
Lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on yhteensä 742 €.
Käsittelymaksu koostuu seuraavista maksuista:
Suunnitelman tarkastus 350 €
Naapurien kuuleminen 92 €
Hakemuksen kuuluttaminen 220 €
Vakuuden muuttaminen 80 €

Perittävä maksu perustuu Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen voimassa olevaan maa-ainestaksaan.

Tiedottaminen

Päätös julkaistaan Nakkilan kunnan internetsivuilla. Päätöksestä ilmoitetaan lisäksi niille, joille hakemuksesta on erikseen annettu tieto.

Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Turun hallinto-oikeudelta valittamalla. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Johtava ympäristöinsinööri Joni Mustonen poistui kokouksesta klo 17.21 päätöksenteon jälkeen.

Täytäntöönpano

Hakija
Lupa- ja valvontavirasto (ent. ELY-keskus)

Nakkilan kunnan terveydensuojeluviranomainen
Satakuntaliitto
Satakunnan museo